

ΤΑ ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΙΤΩΝ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ

ΕΤΟΣ Ζ' — ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ

83

• ΓΡΑΦΕΙΑ: ΚΛΕΙΣΘΕΝΟΥΣ 15 •

ΑΘΗΝΑ ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1978

Σημεία... τῶν καιρῶν

(Απαντήσεις)

Ἀπὸ σεβασμὸ πρὸς τὴ γνώμη ὁποιουδήποτε καὶ ἄσχετα μὲ τὴν ὀρθότητά της ὀφείλω ἀπαντήσεις ἀκόμα καὶ σὲ «μεμονωμένες» περιπτώσεις, ὅπως αὐτὲς ποὺ θὰ ἀναφερθῶ. Ἐπειδὴ θὰ πρέπει νὰ ἀντιληφθεῖ κανεὶς, ὅτι δὲν εἶναι δυνατόν ἀπὸ πολλοὺς καὶ διαφόρους λόγους νὰ ἱκανοποιῶ τὶς ἀντιρρήσεις ἢ ἀκόμα καὶ ἀπορίες ἐπὶ διαφόρων περιπτώσεων, ἄφησα νὰ περάσει εὐλόγως χρόνος ὥστε, ἂν παρουσιάζετο περίπτωση μὲ ἴδιο περιεχόμενον ἢ ἀπάντηση ν' ἀπευθύνεται πρὸς ὅλους. Παρ' ὅτι ὅμως πέρασε καιρὸς, ἐντούτοις οἱ ἀντιρρήσεις παρέμειναν σὲ μίαν καὶ μόνο πηγή, κατὰ περίπτωσιν.

Ἡ πρώτη λοιπὸν ἀπάντηση ὀφείλεται στὴν ἐπιστολὴ γιὰ τὸ ἄρθρο μου «Κατήφορος». Γράφοντας τὸ ἄρθρο ὁ «Κατήφορος» ποὺ προήλθε, καὶ ὀφείλω νὰ τὸ ὁμολογήσω, ἀπὸ ἀγανάκτηση γιὰ τὸ σημερινὸ κατάντημα τῆς κοινωνίας, τῆς ἐλληνικῆς κοινωνίας ποὺ, δυστυχῶς, φαίνεται ὅτι κάποιον κατάρρα τὴ συνοδεύει ὥστε νὰ στηρίζει τὸ μέλλον της σὲ «Τρίχες».

Ἐπεδίωκα λοιπὸν νὰ ἐπισημάνω τὸν κατήφορο ποὺ ἀκολουθεῖ ἓνα μεγάλο μέρος της. Φαίνεται ὅμως, ὅτι ἡ καθ' ὅλα συμπαθέστατη κυρία μπλέχτηκε πολὺ μὲ τὴν ἐπιθυμία της νὰ υπερασπισθεῖ τὶς «περιπτώσεις». Τῆς διέφυγε προφανῶς, ὅτι οἱ ὑγιεῖς στίς σκέψεις καὶ ἀπόψεις δὲν αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκη υπερασπίσεως. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, λόγω καὶ χρόνου καὶ χώρου, ἀπαντῶ συλλήβδην στὰ σημεῖα τῆς ἐπιστολῆς. α) Τὸ ἄρθρο «Κατήφορος», οὔτε κἀν προσωπικὲς αἰχμὲς περιέχει. β) Πραγματεύεται ἀποκλειστικὰ καὶ μόνον τὶς εἰκόνες ποὺ ΟΛΟΙ μας συναντοῦμε στὴν καθημερινότητα τῆς ζωῆς, ἄσχετα μὲ τὴν ποσότητα, τὴν ἡλικία, τὸ γένος ἢ τὴν προέλευση. γ) Σκοπὸς τοῦ ἄρθρου ἦταν καὶ εἶναι οἱ εἰκόνες αὐτὲς ποὺ, ἀπὸ τὸ σύνολον σχεδόν, καταδικάζονται, ν' ἀποτελέσουν παράδειγμα π ρ ὁ ς ἁ π ο φ υ γ ῆ ν.

Κάτω ἀπὸ αὐτὸ τὸ πνεύμα-πλαίσιο, ἐπομένως, ὑπάρχει διαφορὰ ἀπόψεων; Πολλοί, ἀβασάνιστα πετᾶνε μιὰ φράση. Σημεῖα τῶν καιρῶν, σοὺ λένε. Σημεῖα τῶν καιρῶν, λοιπόν, νὰ βλέπεις ἀνδρικά κεφάλια μὲ μαλλιά κότσο κρατημένα, μὲ τσιμπιδάκια καὶ κορδέλες. Σημεῖα τῶν καιρῶν, τὸ μαλλὶ μέχρι τὴ μέση πέριπου. Σημεῖα τῶν καιρῶν τὰ παντελόνια, οἱ ἀρβύλες, τὰ σακίδια. Σημεῖα τῶν καιρῶν νὰ βλέπεις τὸ νιάνιαρο τῶν 12-15 ἐτῶν, ποὺ ἀκόμα δὲν ἔμαθε νὰ δένει τό... «παντελόνι» της, νὰ βαδίζει ἐπιδεικτικὰ στὸ δρόμο κρατώντας τὸ τσιγάρο, ἐνῶ παράλληλα τὸ μάτι της περιστρέφεται γιὰ νὰ μετρήσει τοὺς «θαυμαστὲς» της. Σημεῖα τῶν καιρῶν λοιπὸν τὸ ὅτι φθάσαμε στὸ σημεῖο νὰ διαπιστώνουμε τὸ «γένος» τοῦ ἀνθρώπου μόνον κατόπιν «σωματικῆς» αὐτοψίας.

Συμφωνῶ στὸ ὅτι, σὲ κάθε ἐποχὴ ὑπῆρχε ἓνας κάποιος κατήφορος. Ποτὲ ὅμως ὁ κατήφορος δὲν εἶχε

(Συνέχεια στὴ σελ. 5)

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Στὴ φωτογραφία
ὁ κ. Κ. ΣΤΕΡΓΙΟΠΟΥΛΟΣ

Ἡ «Ἡπειρωτικὴ Ἑταιρεία» ὁργάνωσε τὴν Τετάρτη, 22 Νοεμβρίου 1978 καὶ ὥρα 7.30 μ.μ. στὴ μεγάλη αἴθουσα τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας (Ἐλευθερίου Βενιζέλου 22) τὴν πρώτη κατὰ σειρά πνευματικὴ ἐκδήλωση τῆς περιόδου 1978-79. Ἐπειτα ἀπὸ μιὰ ὥρα εἰσήγηση τοῦ Προέδρου τῆς Ἡπειρωτικῆς Ἑταιρείας κ. Ἀλεξ. Χ. Μαμμοπούλου, ὁ ὁμιλητὴς τῆς ἡμέρας συμπατριώτης μας ἐκλεκτὸς διανοούμενος κ. Κωνσταντῖνος Δ. Στεργιόπουλος μίλησε μὲ θέμα: «Ἐκδουλεύσεις Ἀργυκαστριτῶν κατὰ τὸν ἄγωνα τοῦ 1821».

Τὸ ἐκλεκτὸ ἀκροατήριον ποὺ γέμισε τὴ μεγάλη αἴθουσα χειροκρότησε μὲ πλοῦσια χειροκροτήματα τὸν ἐξαίρετο ὁμιλητή.

Καταπληκτικὴ εἶναι ἡ πνευματικὴ καὶ συγγραφικὴ δραστηριότητα τοῦ διαπρεποῦς συμπατριώτη μας κ. Κων. Δ. Στεργιόπουλου γυμνασιάρχου - συγγραφέα καὶ πρώην νομάρχου. Ὀλίγοι πνευματικοὶ ἄνθρωποι ἔδωσαν τόσο πλοῦσια πνευματικὴ ἐργασία στοὺς τομεῖς τῆς φιλολογίας, ἱστορίας, λογοτεχνίας, λαογραφίας κλπ. Καὶ κανεὶς ἄλλος δὲν ἀσχολήθηκε καὶ δὲν μελέτησε τόσο εὐσυνείδητα καὶ μὲ ἀνιδιοτέλεια τὰ Τζουμερκιώτικα, τὰ Ἀρτινὰ καὶ γενικὰ τὰ Ἡπειρώτικα θέματα. Μὲ διαλέξεις στὸν «Παρνασσό», στὴν «Ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρεία» καὶ σὲ ἄλλα Ἀθηναῖκα πνευματικὰ θήματα, προβάλλει πάντοτε τὴ Βόρειο Ἑλλάδα καὶ ἰδιαίτερα τὴν ἀγαπημένη του Ἡπειρο.

Πολλὰ τὰ πνευματικὰ ἔργα του, ποὺ κυκλοφοροῦν σὲ βιβλία καὶ ἄριστοι γι' αὐτὰ οἱ κριτικὲς.

Ὁ Κων)νος Δ. Στεργιόπουλος εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ σπάνια πνευματικὰ διαμάντια, ποὺ βγάζουν τὰ Τζουμερκα. Εἶναι ἀφθαστος στὴν ἐπιστήμη καὶ ἀνυπερβλήτος στὴν καλοσύνη καὶ στὸ ἦθος.

«ΤΑ ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΑ»

ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ ΦΥΤΑ

Οἱ ἐταιρικὲς καὶ κλιματικὲς συνθῆκες τῆς Χώρας μας εὐνοοῦν πολὺ τὴν ἀνάπτυξη καὶ ἀπόδοση πολλῶν φαρμακευτικῶν καὶ ἀρωματικῶν φυτῶν.

Τὰ φυτὰ αὐτὰ εἶναι πολύτιμα γιὰτὶ περιέχουν οὐσίες χρήσιμες στὴ φαρμακευτικὴ, στὴν ἀρωματοποιία, στὴ βιομηχανία τροφίμων, στὴν ποτοποιία κλπ.

Μερικὰ ἀπ' τὰ φυτὰ αὐτὰ εἶναι: τὸ τσάι τοῦ βουνοῦ, τὸ χαμομήλι, ἡ ρίγανη, ἡ μέντα, ἡ λεβάντα, ὁ βασιλικός, τὸ μελισσόχορτο, ὁ λυκίσκος, ἡ μολόχα κλπ., ποὺ τὰ συναντοῦμε σποραδικὰ καὶ σὲ ἄγρια κατάσταση (αὐτοφυῆ) σ' ὁλόκληρη σχεδὸν τὴν ἐλληνικὴ ὑπαιθρο.

Παλαιότερα, οἱ μικρὲς σχετικὰ ἀνάγκες τῆς ἀγορᾶς καλυπτόνταν μὲ τὴ συλλογὴ τῶν φυτῶν αὐτῶν ἀπ' τὰ μέρη ποὺ ἀναπτυσσόταν μόνον τῶν.

Ὁ τρόπος ὅμως αὐτὸς ἀπαιτοῦσε πολὺ ἐργασία γιὰτὶ τὰ ἄγρια φυτὰ παρσιάζονται διασκορπισμένα σὲ διάφορες περιοχὲς οἱ ὁποῖες πλῆθες φορὲς εἶναι καὶ δυσπρόσιτες.

Γιὰ τοὺς παραπάνω λόγους ἄρχισε κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια ἡ κανονικὴ καλλιέργεια τῶν φυτῶν αὐτῶν κατὰ μαζικὸ καὶ συστηματικὸ τρόπο.

Μὲ τὶς καλλιέργειες αὐτὲς ἐπιδιώκονται, μεταξὺ ἄλλων:

— Ἡ καλύτερη ἀξιοποίηση καὶ προστασία ἀγόνων ὀρεινῶν ἢ ἡμιορεινῶν, ἑδαφῶν.

— Ἡ δημιουργία σχετικῶν βιοτεχνιῶν ἢ καὶ βιομηχανιῶν ἀκόμα στὴν ὑπαιθρο, καὶ

— Ἡ αὐξηση τοῦ εἰσαγόμενου στὴ Χώρα μας συναλλάγματος.

Σημειώνεται ἐδῶ πὼς τὸ συνάλλαγμα ποὺ ἐξασφαλίστηκε ἀπ' τὰ φυτὰ αὐτὰ γιὰ τὴ χώρα μας κατὰ τὸ 1977 ἔπεράσε τὰ 400 ἑκατομμύρια δραχμὲς. Τὸ κέρδος γιὰ τὴν ἐθνικὴ οἰκονομία εἶναι ἀκόμα μεγαλύτερο, ἂν λάβουμε ὑπόψη καὶ τὴν ἐσωτερικὴ κατανάλωση καὶ κατὰ συνέπεια τὴν ἀντικατάσταση εἰσαγομένων παλαιότερα προϊόντων μὲ παρόμοια ἐγχώρια.

Ἐπειδὴ λοιπὸν τόση μεγάλη σημασία ἔχει ἀποκτήσει ὁ νέος αὐτὸς κλάδος τῆς γεωργίας, τὸ Κράτος βοηθεῖ καὶ ἐνισχύει τὶς σχετικὲς προσπάθειες, καὶ συγκεκριμένα:

— Προσφέρει ἐπιδότησεις γιὰ τὴν ἐγκατάσταση καλλιεργειῶν ἀρωματικῶν καὶ φαρμακευτικῶν φυτῶν.

— Δίνει μέρος τῆς δαπάνης ἀγορᾶς σχετικῶν ἐργαλείων καὶ ἐφοδίων.

— Ἐνισχύει τὴν ἐγκατάσταση τῶν κατάλληλων κτισμάτων.

Σήμερα καλλιεργοῦνται στὴν Ἑλλάδα περισσότερα ἀπὸ 30.000 στρέμματα τέτοια φυτὰ καὶ ἔχουν ἰδρυθεῖ ἄρκετὲς πρότυπες μονάδες βιομηχανικῆς ἐπεξεργασίας τῶν προ-

(Συνέχεια στὴ σελίδα 3)

Η ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ ΜΑΣ

Του ΓΙΑΝΝΗ Ν. ΝΑΚΗ

Στο προηγούμενο φύλλο της εφημερίδας μας γράψαμε για το δυσάρεστο κοινωνικό φαινόμενο της αστυφιλίας. Στά ατρία αυτής εντοπίσαμε μεταξύ άλλων την οικονομική κακοδαιμονία των ειαρχιακών και αγροτικών πληθυσμών και αναφερθήκαμε στην άνοχη και την ανασφάλεια που νοιώθει ο αγρότης και ο κτηνοτρόφος λόγω των καταστροφών της παραγωγής από τις ασθένειες αλλά και από τις θεομηνίες (χαλάς, παγετός, χιόνι). Κατά συγκρίση οι άσχημες καιρικές συνθήκες που επικράτησαν στην Ελλάδα στις μέρες της 28ης Οκτωβρίου είχαν σαν αποτέλεσμα να αποκλεισθεί το χωριό μας από τα χιόνια και να παγιδευθούν οι κάτοικοι του με τα ζώα τους. Σε πολλά αποροφάρα δινδα (κυρίως μηλιές) έσπασαν τα κλωνάρια από το βάρος του χιονιού. Τα γιδοπρόβατα αποκλείστηκαν έξω από το χωριό στα χωράγια για αρκετές ημέρες με αποτέλεσμα να κφορίσουν μερικά από το κρύο και την πείνα και πολλά άλλα να κινδυνεύουν να μείνουν στέφρα.

Οι κτηνοτρόφοι μας λοιπόν δεν περιμεναν τις άσχημες καιρικές συνθήκες και μόνο δυο - τρεις προλάβαιναν και φύγαν στα χειμαδιά. Τό κράτος πρέπει να ενισχύσει οικονομικά τους κτηνοτρόφους που έπαθαν ζημιά, γιατί καθώς αναφέραμε κα ύλλες φορές ή κτηνοτροφία βοηθεί σημαντικά στην Έθνηκή μας οικονομία και στην εποχή μας έχει αποκτήσει μεγάλη σημασία έπειδή ή ζήτηση και κατανάλωση των κτηνοτροφικών προϊόντων συνεχώς αυξάνει.

Η Κτηνοτροφία αποτελεί για τό χωριό μας την κυριότερη μορφή άπασχολήσεως και τό σπουδαιότερο μέσο διοπορισμού, δεδομένου ότι ή γεωργική παραγωγή είναι ελάχιστα άποδοτική και ίδεν καλύπτει ούτε τις στοιχειώδεις ανάγκες. Οι πλούσιες θρενείς βοσκές που ξεπερνούν τά 20.000 στρέμματα είναι κατάλληλες για την διατροφή πολλών χιλιάδων ζώων τό καλοκαίρι. Τό χωριό μας έχει γύρω στά 20.000 γιδοπρόβατα.

Τό φθινόπωρο οι κτηνοτρόφοι μας μετακινούνται στα χειμαδιά και επιστρέφουν πάλι την άνοιξη. Τά αίσθηματά τους κάθε φορά είναι διαφορετικά.

Μερικοί διαμένουν στην περιοχή της Άρτας και οι περισσότεροι στο Ξηρόμερο Αιτωλοακαρνανίας. Η διακίνηση είναι πολυδάπανη και γίνεται συνήθως με φορτηγά αυτοκίνητα. Κάθε χρόνο συνήθως αλλάζουν βοσκοτόπια ανάλογα με τά συμφέροντά τους. Ό χειμώνας είναι βαρύς και ή ζωή δυσκόλη και κουραστική, για αυτούς και τις οικογένειές τους. Διαμένουν μέσα σε πρόχειρα καταλύματα (καλύδες άπό άχαιο), οι δέ συνθήκες διαβίωσης είναι κάτι περισσότερο άπό άθλιες. Είναι διαρκώς έκτεθειμένοι στο κρύο και στη βροχή. Τά παιδιά τους διανύουν άρκετή άπόσταση για να πάνε στο σχολείο.

Επίσης τά γιδοπρόβατά τους τά σταγαζουν σε πρόχειρα μαντριά με όλες τις δυσάρεστες συνέπειες στην άποδοτικότητά τους.

Είναι άπαραίτητο να παρέχει τό Κράτος δάνεια στους Κτηνοτρόφους μας, μέσω της Άγροτικής Τραπεζής, μακροπρόθεσμα και χαμηλότοκα για να μπορέσουν να αγοράσουν

στα χειμαδιά άγροκτήματα για μόνη χειμερινή έγκατάσταση.

Έτσι δύνανται:

α) Να κτίσουν σπίτια για να ζουν με τις οικογένειές τους ανθρώπινα και άποφευγτά.

β) Να σπέρνουν δίκο και κριθάρι για βοσκή των προβάτων τους. Κατ' αυτό τον τρόπο θα μειώσουν τά έξοδά τους, γιατί δέν θα ήταν άπερβολή να πούμε ότι αγοράζουν βοσχές και πληρώνουν πέτρες με άνάλλαγμα άρκετά κίλα τυρί.

γ) Να κτίσουν βοηθητικές έγκαταστάσεις για άποθήκευση των ζωοτροφών και στέγαση των ζώων τους. Οι κτηνοτρόφοι μας παράλληλα με τά μέτρα αυτά πρέπει να λάβουν ύπ' όψη τους και τά εξής:

α) Μπορούν να περιορίσουν στο ελάχιστο τά μη παραγωγικά ζώα τους (κρίδια - ζηνορία, στέφρα κλπ.). Κατ' αυτό τον τρόπο θα έχουν στη δύναμή τους κυρίως γιδοπρόβατα που θα τους άποδίδουν γάλα και άρνοκάτσικα.

β) Να προμηθευτούν καινούργιες φυλές (ράτσες), πο ύθα δίνουν περισσότερο γάλα και κρέας, προσαρμοσμένες φυσικά στις ιδιόχουσες συνθήκες της περιοχής μας. Πρέπει να εξέτασθεί και ή περίπτωση για δυνατότητα οίκοτροφών κτηνοτροφίας. Άπαιτούνται, όμως μόνιμες εγκαταστάσεις, σύγχρονες και λίγη ειδικών μέτρων (διατροφή, καθαριότητα κλπ.).

γ) Έπιστημονική γνώση για την διατροφή, την παραγωγή τις άρρεσες (σε συνεννόηση με τους άρρεστές) και γενικά τις φροντίδες για την σύγχρονη έκμετάλληση. Η άνάπτυξη της κτηνοτροφίας του χωριού μας πρέπει να γίνεται μέσα σε πλαίσια επιχειρηματικά και όχι με τον τρόπο που ήθεσαν και έφήμοζαν παλαιότερα οι κάτοικοι του. Η αξιοποίηση μπορεί να γίνει όσο τό δυνατόν καλλίτερα.

Τά άρμόδια Κρατικά όργανα του Νομού μας (Γεωπόνιο - Κτηνιατριο) έχουν άποχρέωση και καθήκον να καθοδηγούν τους κτηνοτρόφους μας και να τους ύποδεικνύουν τά κατάλληλα μέτρα, με τά όποια θα αξιοποιήσουν κατά τον καλλίτερο και παραγωγικότερο τρόπο την κτηνοτροφία τους. Οι δέ κτηνίατροι είναι άρμόδιοι για την καταπολέμηση των άσθενειών που προσβάλλουν πολλές φορές τά ζώα.

Στά γενικότερα μέτρα τό Κράτος πρέπει να παρέχει δάνεια μακροπρόθεσμα και χαμηλότοκα, άποζημιώσεις σε περίπτωση ζημιών, όργάνωση και παρακολούθηση της παραγωγής και τό κυριότερο καλές τιμές στα κτηνοτροφικά προϊόντα.

Η κτηνοτροφία καθώς αναφέραμε και ποίο πάκο είναι άνεπτυγμένη στο χωριό μας. Χρόνο με χρόνο δμως ό αριθμός των ζώων μειώνεται. Χρειάζονται κίνητρα για τό έπάγγελμα του κτηνοτρόφου είναι κουραστικό και άχαρο. Χωρίς αυτά θα τό εγκαταλείψουν και οι παλαιότεροι για τό νέο ήδη τό έχουν εγκαταλείψει. Τά αποτελέσματα δέν θα είναι καθόλου ελάρια.

Τά κτηνοτροφικά προϊόντα θα είναι (Συνέχεια στη σελ. 5)

ΕΤΑΙΡΙΑ ΘΕΑΤΡΟΥ ΗΠΕΙΡΟΥ

(Ε.Θ.Η.)

Βερανέρον 23, Άθήνα
Τηλ. 4957-267, 5228-033
2016-185

Άγαπητέ Συμπατριώτη,

Όπως γνωρίζετε από τις διάφορες άνακοινώσεις μας στον Άθηναϊκό και Ήπειρωτικό Τύπο, ίδρύσαμε, με έδρα την Άθήνα, Σωματείο με την επωνυμία «ΕΤΑΙΡΙΑ ΘΕΑΤΡΟΥ ΗΠΕΙΡΟΥ», με την προοπτική να δίνουμε παραστάσεις όχι μόνο για τους άπόδημους Ήπειρώτες της Πρωτεύουσας, αλλά, άν είναι δυνατόν, και στο τελευταίο χωριό της ιδιαιτέρας μας Πατρίδας, και σ' όλες τις πόλεις της Ελλάδας, όπου υπάρχουν όργανωμένες παροιικές συμπατριωτών. Φιλοδοξούμε άκόμα να δώσουμε παραστάσεις και στους άπόδημους συμπατριώτες του έξωτερικού. Να βοηθήσουμε τό Ήπειρωτικό Σωματείο και Άδελφότητες στις έορταστικές τους εκδηλώσεις, με τά όποια συμπύκνουν οι σκοποί και οι έπιδιώξεις μας για τη διατήρηση και προβολή των άρειών μας ήθών και έθιμών και γενικά του Λαϊκού μας πολιτισμού.

Πέρα από τους κοινούς αυτούς σκοπούς, ή Έταιρία μας επιδιώκει: την άνάπτυξη του καλλιτεχνικού δυναμικού μας και την ενθάρρυνση της θεατρικής Λογοτεχνίας και Τέχνης. Τη φυσική έπαφή κι έπικοινωνία των όπουδήποτε συμπατριωτών με την Ίδιατέρα Πατρίδα, την πνευματική και πολιτιστική προαγωγή του κοινού γενικά, την καλλιέργεια του καλλιτεχνικού συναισθήματος και την παροχή άνώτερης στάθμης ψυχαγωγίας.

Μέσα στις επιδιώξεις μας βρίσκονται και τά, κακοποιημένα πολλών φορές, άθάνατα Ήπειρωτικά τραγούδια και μοιρολόγια, που τό καθένα τους έχει και μία ιδιαιτερή ιστορία. Μέσα στα Ήπειρωτικά τραγούδια και μοιρολόγια βρίσκεται δλοζώντανη ή Ήπειρωτική ψυχή,

που τραγουδάει και θνητεί τις χαρές και τις λύπες της. Τά Ήπειρωτικά τραγούδια είναι ύμνοι άγάπης, ήρωισμού, άποθυσίας και τά μοιρολόγια είναι ό θρήνος της ψυχής για τό χαμό ήρωικών παλικαριών, για τό ζωντανό τό χωρισμό, για τά φαρμάκια και τις πίκρες της ένντίας...

Άκόμα και οι άμέτρητοι λεβέντοι μας αυτοί που έμείς μπορούμε να δοθούν συνδυασμένα με τις χιλιοπλοϊμίες ποικιλόμορφες στολές μας άπό ένα φοιλικόριο Ήπειρωτικό συγκρότημα, σωστά και ύπευθυνα, σαν παραδοσιακοί, αλλά και χορογραφημένοι άπό ειδικούς.

Για να γίνουν όμως οι σκοποί μας αυτοί πράξη, χρειαζόμαστε χρήματα, τά όποια είναι πολύ εύκολο να συγκεντρωθούν, άν δλοι οι Ήπειρώτες και οι Φίλοι μας καταλάβουν πόσο ΜΕΓΑΛΟ ΕΡΓΟ μπορεί να προσφέρει ή Έταιρία μας, και μās βοηθήσουν. Γι' αυτή τη βοήθεια άπευθύνουμε έκκληση σε όλους τους συμπατριώτες και φίλους μας και σε όλα τά Ήπειρωτικά Σωματεία και Άδελφότητες να μās βοηθήσουν.

Την έκκληση αυτή άπευθύνουμε σήμερα προσωπικά και σε Σας και θέλουμε να πιστεύουμε πως μέσα στα πλαίσια των οικονομικών μας δυνατότητων, θα μās βοηθήσετε να φέρουμε σε πέρας τό βαρύ έργο που αναλάβαμε και πιστεύουμε πως θα νιώθετε και Σεις ύπερήφανοι για τη βοήθεια που θα μās δώσετε και μαζί με Σας όλοι οι Ήπειρώτες, για τη μεγάλη αυτή κληρονομιά που θα άφήσουμε στις έρχόμενες, στις μελλούμενες Ήπειρώτικες γενιές.

Σας ευχαριστούμε
Ο Πρόεδρος
ΜΗΝΑΣ ΧΡ. ΣΤΡΑΤΗΣ
Ζωγράφος
Ο Γεν. Γραμματέας
ΚΩΣΤΑΣ ΜΠΑΚΑΛΗΣ
Ήθοποιός

Ο ΧΟΡΟΣ ΜΑΣ ΤΟ ΣΑΒΒΑΤΟ 27 ΓΕΝΝΑΡΗ

ΣΤΗΝ ΚΟΣΜΙΚΗ ΤΑΒΕΡΝΑ

"ΚΑΛΥΒΑ"

Πλούσιο Πρόγραμμα, που τό παρουσιάζει
ό ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΡΝΕΛΗΣ

Τραγουδούν:

ΣΑΚΗΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ - ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΖΩΗ ΦΥΤΟΥΣΗ και πολλοί άλλοι

Χορός άδελφές ΘΕΟΧΑΡΗ

ΤΑΜΠΑ - ΝΤ'ΟΤ: 450 ΔΡΧ. κατ' άπομον

(ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ: Άπό τώρα φτιάξτε τις συντροφίες σας, και από την Έπαρχία μπορείτε ναρθείτε! Οι άποστάσεις μηδενίστηκαν.

Τό όνειρο

Του ΚΩΣΤΑ Β. ΣΤΑΜΑΤΗ

—Είχα πάει, λέει, για λίγες μέρες στο χωριό, κατά τα μέσα του μηνός Σεπτεμβρίου.

(Συνέχεια από τη σελ. 4)

Τό έξωτερικό σε ύψηλές τιμές.

Έν ήρει μάλιστα της έντάξεως της Χώρας μας στην Εδωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα τά κτηνοτροφικά μας προϊόντα πρέπει να συναγωνίζονται ποιοτικά τά προϊόντα των χωρών μελών αυτής.

Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι τό κράτος έχει κάθε συμφέρον να προσέξει τον κλάδο τούτο και να τον αξιοποιήσει.

ΓΙΑΝΝΗΣ Ν. ΝΑΚΗΣ

Και δέν ξέρω πως ξεχάστηκα και με βοήθει εκεί ό Δεκέμβριος μήνας... Την τελευταία νύχτα έπεσα να κοιμηθώ με πολλή έγνοια για να σηκωθώ νύχτα και πολύ πρωί, πριν χαράξει άκόμα για να φύγω γρήγορα, όποτε να προλάβω να είμαι στην Άρτα κατά τό μεσημεράκι, να προφτάσω να φύγω για την Πρωτεύουσα, με τό μεσημεριανό Λεωφορείο. Όταν ξύπνησα οι λεπτομέρειες τού ρολογιού έδειχναν άκόμα πως ήταν νύχτα, αλλά έξω ήταν θεού χαρά! Ένα άκαθόριστο άέριαντο φως που έλαμπε σαν άσμη έκανε τη νύχτα να φαίνεται σαν μέρα. Σηκώνομαι βιαστικά και γρήγορα και βγαίνω στην αυλή, με τά

μάτια μισόκλειστα και τό νού σαστισμένο. Τί να ιδώ!! Όλος ό τόπος γύρω μου, άπάνω έως τις ράχες και πέρα ως τά βουνά ήταν σκεπασμένος από χιόνια πολλά, που άντικατόπτριζαν με την άσημένια λαμπρότητά τους στα γύρω τοπία, στις πλαγιές και στις χαράδρες, έως κάτω στη μεγάλη χαράδρα στην Άχελώο ποταμό και πέρα έως τά χωριά της Θεσσαλίας. Φαίνεται, σκέφτηκα, πως δλη τη νύχτα χιόνιζε κι εγώ δέν τό πήρα είδηση. Γι' αυτό έννοιωθα στον ύπνο μου μία εύχρηστη μακαριότητα όσπου ξύπνησα. Πήρα γρήγορα μία μικρή βαλίτσα στο χέρι κι έφυγα τρεγιάτος προς τό ποτάμι, να περάσω τη γέφυρα και με μία άνάσα να βγώ στη ράχη τού Κοντοσέρρη. Τά νερά τού ποταμού ήταν κροσταλισμένα. Στους μικρούς καταροχάτες κρέμονταν από την κορυφή έως κάτω στους θυρούς σουβλεροί σταλακτίτες. Τό γνωστό δομητό που

άλλοτε ξεκοφαινε δέν άκούγονταν τώρα, λές και τά νερά έμειναν άκίνητα και βουβά. Πού και πού φτερούγιζε από κανένα κυνηγημένο σπουργίτι, βουβό κι αυτό και άλλο. Κι ήταν όλα φωτεινά γιατί τά φώτα στο άγνάντιο τού Κοντοσέρρη. Έορίζα στο κοντι λίγες δεκάρες που δόκη πρόχειρα στην τσέπη τού σακακιού μου, έκανα δυο τρεις φορές τόν σταυρό μου και παρακάλεσα την Παναγία να με βοηθήσει να φτάσω τό ταχύτερο στην Άρτα για να προφτάσω τό αυτοκίνητο. Κάθησα έπειτα λίγο για να ξεϊδρώσω και να θαυμάσω για τελευταία φορά τά γύρω κάτασπρα τοπία.

Άλλά τί να πρωτοκιντώξω!! Και προς τά που να γυρίσω τά μάτια (συνέχεια στη σελ. 6)

Σημεία... των καιρών

(Συνέχεια από τη σελ. 1)

φθάσει σε σημείο τέτοιο. Ποτέ σημεία καιρών δέν ήταν είς βάρος της όμορφιάς έστω. Όσο για την ύπομνηση ότι αττού τού είδους ή πρόσδος είναι ξένη, περιορίζομαι να πώ ότι έμās τους Έλληνες θα πρέπει να μās ένδιαφέρει τό τί γίνεται έδώ στον τόπο τόν ελληνικό και όχι τά ξένα φρούτα.

Δυσανασχέτιση έκδηλώνετε για τά πάρτυ. Μά, έρωτώ: Είναι κλίμα μέλλοντος όταν σε τέτοια πάρτυ, με μαθητούδια, και των δύο φύλων, ή μαριχουάνα, τό συγκαρδία, τό ποτό κτλ. φρούτα των καιρών, πάει σύννεφο, με τις γνωστές συνέπειες.

Έπάνω σε τέτοια θεμέλια θα οικοδομηθεί ή νέα κοινωνία;

Διαφωνείτε για τό Νόμο τού ΛΙΝΤΣ, και της ράβδου. Ξεχνάτε όμως, άγαπητή μου, ότι παγκοσμίως οι νομοθέτες έθέσπισαν μεταξύ των άλλων ποινών άκόμη και την ποινή τού θανάτου, όπου παρίσταται άνάγκη; Όλα έπομένως τά σκληρά μέτρα έγιναν για να διαφυλαχθεί ή κοινωνία. Συναισθηματισμός και δικαίον είναι δυο πράγματα φυσικώς άσυμβίβαστα. Δυστυχώς ένα μεγάλο μέρος των δεινών σήμερα όφείλεται στο «συναισθηματισμό». Ό «συναισθηματισμός» έπομένως είναι τό μικρόβιο που εξαπλώνεται και μολύνει τον όργανισμό. Βέβαια, νομίζω ότι, περίτευει να έξηγησώ ότι μιλάμε για τόν παρεξηγημένο «μοντέρνο» «προοδευτικό» συναισθηματισμό. Με μία λέξη τόν συναισθηματισμό της παρεξηγημένης «Δημοκρατίας». Της «Δημοκρατίας» που ό καθένας μας την μετράει και την έρμηνεύει με λαστιχένια μεζούρα ώστε να έξυπηρετείται στα μέτρα που θέλει.

Έκ των πραγμάτων άποδεικνύεται ότι εάν εξέλειπαν οι «διάφοροι λόγοι» και έφηρμόζετο στην πραγματικότητα τό λιντζάρισμα (έδώ ύποχρεούμαι να ύπενθυμίσω ότι όλοι παραδεχόμαστε Έλληνες και ξένοι τους άρχαίους σαν άνεπανάληπτους σοφούς.) Έν τούτοις αττοι οι σοφοί, τους άσθενείς και άναπήρους άκόμα και τους καθ' οινδήποτε τρόπον παθητικούς προς την κοινωνία τους έριχναν στον Καιάδα), σήμερα ούτε τά ψόφια κρέατα θα τρώγαμε. Ούτε τά άκατάλληλα φάρμακα θα χρησιμοποιούσαμε. Ούτε οι έμποροι τού «άργού θανάτου» θα κυκλοφορούσαν με ταξύ μας. Με λίγα λόγια δέν θα έπικρατούσε ή γάγγρα της σαπίλας. Η κοινωνία θα είχε τουλάχιστον μία κάποια προστασία άπ' τις τόσες πληγές τού Φοραώ.

Και είναι γνωστόν ότι ή πληγές άνοίγονται άθεράπευτα μόνο στον κόσμο της φτώχειας. Συμπερασμα έπομένως είναι ότι σε όλες τις περιπτώσεις και έκδηλώσεις της ζωής θα πρέπει να ύπάρχει ό φόβος.

ΔΗΜ. ΜΑΝΤΕΛΟΣ

Τὸ ὄνειρο

(συνέχεια ἀπὸ τὴ σελ. 5)
 μου. Ὁ δρόμος ἦταν ξεχιονισμένος. Ὅλα γύρω, ἀπὸ τὸ βάθος τῆς ποταμιάς ἕως τὴν κορυφὴ τῆς Κυστηλάτας, κι ἕως τὰ μακρινὰ βουνὰ τῆς Θεσσαλίας, ἦταν σκεπασμένο ἀπὸ πάλλευνο καὶ καθαρὸ χιόνι. Μοῦ ζάλιζαν τὰ μάτια καὶ μοῦ θόλωνε τὸ μυαλὸ καθὼς δὲν χόρταινα νὰ τὰ βλέπω. Ἐνας ὀλόλαμπρος ἥλιος τάχα, ἔκανε τὰ χιόνια ἀσπρότερα ἀπὸ ὅτι ἦταν ἀπὸ φυσικοῦ τους.

Τὰ νεαρὰ ἔλατα τοῦ δάσους πρὸς τὶς ἀριστερὲς πλαγιές, οἱ πελύριες καρδιδὲς πρὸς τὰ μεσοχώρα καὶ οἱ σκελετοὶ τῶν κομπῶν μηλοδέντρων πρὸς τὶς δεξιὲς ἰσιοματιές, ἦταν ὅλα φορτωμένα ἀπὸ χονδράτο χιόνι καὶ καμάρωναν ὀλόρθα καὶ περήφανα μὲ τὶς φρέσκες φορεσιές τους!!! Λησιμόνησα πρὸς στιγμὴν ὅτι βιαζόμουν νὰ φύγω καὶ τὸ ποῦ θὰ πήγαινα. Μὲ συνεπῆρε ἔτσι ἡ ἀπέραντη ὁμορφιὰ τῶν μαγευτικῶν τοπειῶν ἀνήμερος ν' ἀντιδράσω. Ἀφῆσα τὸ βλέμμα μου νὰ πλανηθῇ στὴν κάτασπρη ἀπεραντοσύνη. Οἱ ράχες, οἱ πλαγιές, οἱ θάμνοι τὰ σουβλερὰ τσουγκράνια, ἔτσι ὅπως ἦταν κατάφορτα ἀπὸ τὸ σπιρωτὸ καὶ παχὺ χιόνι, δὲν ξεχώριζαν, τί εἶναι τὸ κάθε τι τους.

Τὰ κοπάδια ποὺ ἀμέριμνα ἔβουσκον τὸ καλοκαίρι στὰ χλοερὰ καὶ καταπράσινα λιβάδια τῆς ἀπάνω Κωσμηλάτας καὶ τὰ χοντρά ζῶα ποὺ ἀλώνιζαν χλημινδρώντας καὶ μουγκρίζοντας στὸ βοῦδολίβανο, χαμηλά, λὲς καὶ μαρμάρωσαν κι αὐτὰ στὸν τόπο κι ἔμειναν ἀκίνητα. Τὸ ρυθμικὸ τραγοῦδι ἀπὸ τὰ κυπροκούδουνα ἔσβησε κι αὐτό. Ὁ νοῦ μου μὲ μιάς γύρισε πίσω καὶ φτερούγισε στὰ παιδικὰ μου χρόνια, ποὺ ἐκεῖ ἔπᾶνω στὰ καταπράσινα ἀπὸ τὶς βλάσανες λιβάδια ἔβουσκα τὰ γιδοπρόβατα καὶ σκαρφάλωνα μὲ τὰ νύχια στοὺς γκρεμούς γιὰ νὰ μαζέψω βουνήσιο τσάι, νὰ τὸ κάνω ἀρμάδες καὶ νὰ τὸ φορῶ γύρω στὴ μέση μου, σὰν φουστανέλλα, καὶ νὰ χοροπηδάω, νομίζοντας πὼς χορεύω στὴν μεγάλη πλατεία τοῦ χωριοῦ κάτω ἀπὸ τὸν θεόρατο πλάτανο στὰ πανηγύρια καὶ τοὺς γάμους!!!

Δὲν ξέρω πόσων ὥρα ἔμεινα ἔτσι συνεπαρμένος ἀπὸ τὴν μαγευτικὴν θέα ποὺ ἀπλώνονταν στὶς ἀπέραντες ἐκτάσεις γύρω μου. Κάποτε ἐπιτέλους, ἀφῆσα τὶς ὄνειροπολήσεις, συνήλθα καὶ ξεπετάχτηκα ἀπάνω. Μὲ γρήγορα βήματα, σχεδὸν τρέχοντας, πῆρα τὸ δρόμο πρὸς τὸ Σταυρό, κι ἔπειτα γιὰ τὸ Βουργαρέλι τὸ πρῶτο χωριὸ ποὺ θὰ συναντούσα στὸ ταξίδι μου τὸ μακρινό.

Κι ἐδῶ ὁ δρόμος ἦταν ξεχιονισμένος καὶ μάλιστα μοῦ φαίνονταν πὼς ἦταν στρωμένος καὶ μὲ ἀσφαλτο, ποὺ ἀσφαλῶς δὲν γνώρισε ποτέ του, ἐνῶ ὅλα γύρω ἦταν κι ἐδῶ σκεπασμένο μὲ ἀφθονα χιόνια. Ἀγκομάχησα πολὺ ὥσπου νὰ φτάσω ἕως τὸ Σταυρό. Μετὰ πῆρα τὸν ἴσιο δρόμο κι ἔπειτα τὸν κατήφορο καὶ δὲν ἔτρεχα, σχεδὸν πετοῦσα στὸν αέρα μὲ τὴν ἀλαφράδα ποὺ ἐνοιόθα. Τὸ σῶμα μου τὸ ἐνοιόθα σὰν νὰ ἦταν ἀπὸ πούπουλα. Καὶ τὰ πόδια μου λὲς καὶ εἶχαν στὶς φτέρνες φτερά. Χοροπηδοῦσα στὸν αέρα. Ἐπρεπε πρὶν ἀπὸ τὸ μεσημέρι νὰ φτάσω στὴ πόλι γιὰ νὰ προλάβω νὰ φύγω γιὰ τὴν Ἀθήνα μὲ τὸ λεωφορεῖο, ποὺ θὰ ἔφτανε στὴ μία ὥρα.

Μά, οἱ ὥρες εἶναι λίγες, σκεπτόμουν, κι ἔτσι ἔτρεχα ἀκόμα περισσότερο. Ὅταν πέρασα τὸ Βουργαρέλι, ἀπὸ κεῖ καὶ κάτω τὰ μέρη δὲν εἶχαν χιόνια καὶ ἦταν ὅλα καταπράσινα, ἀπὸ τὶς κουμαριές, τὰ ρίκια,

(συνέχεια ἀπὸ τὴ σελ. 3)

— Νά, κεῖ στ' ἄκρη στὴ μάσκα ἀποκάτω εἶναι, ἀποκρίθηκε ὁ Λάμπης. Ἐχεῖ ὅλη τὴν ἡμέρα σήμερα, ἔξακολούθησε, ποὺ δὲν τρώει. Ὅλο ξεροτριβεῖται καὶ βελάζει ἀπ' τὸ γόμα καὶ δῶθε, τοῦ 'πε. Δὲν ξέρω ἂν εἶναι γιὰ γέννο, μὰ μοῦ φαίνεται πὼς δὲν εἶναι στὰ συγκαλά της. Κάτι θὰ 'χει πάθει, ἀπόσσε.

Καὶ κεραυνὸς νὰ ἔπεφτε στὸ μαντρί δὲ θὰ τὸν ἔπιανε τέτοια παραζάλη τὸν μπαρμπα-Κίτσο. Ἐτρεξε γρήγορα μὲ τὸ Βασίλη νὰ ἰδεῖ τί εἶχε πάθει ἡ Βάκρα του. Τὴ βοήκαν ξαπλωμένη σ' ἕνα ἀπάγκιο, δίπλα σὲ μιὰ δεματσούλα. Ὡρα ὦρα, βελάζε δυνατὰ καὶ τίναζε τὸ κεφάλι της στὸν αέρα, δαγκάνοντας καὶ τὴ γλώσσα της. Ἐδειχνε πὼς δὲν ἦταν

.....
 τὰ πουνάρια, τὰ σκῆνα, τοὺς γράβους καὶ τὸν λογιῶν λογιῶν ἄλλα δέντρα καὶ τοὺς ἀφθονοὺς θάμνους.

Πότε - πότε ἐνοιόθα πὼς διψοῦσα, ἀλλὰ δὲν εὗρισκα πουνθενὰ καμμιὰ βρύση. Ἐψαχνα σὲ μέρη ποὺ ἔξερα ἀπὸ ἄλλες φορές ὅτι ὑπῆρχαν νερὰ τρεχοῦμενα ἀλλὰ δὲν εὗρισκα τίποτα δὲς καὶ στέρεψαν τὰ πάντα. Κι ὅλο ἔτρεχα γιὰ νὰ φτάσω τὸ γρηγορώτερο στὴν Ἀρτα γιὰ τὴν ἄλλη μέρα, λέει, εἶχα κάποιο Δικαστήριο στὴν Ἀθήνα κι ἔπρεπε νὰ τὸ προλάβω!!!

Τέλος κάποια ὥρα κατὰ τὸ καταμεσίμερο, λαχανιασμένος καὶ καταιδρωμένος ἀπὸ τὴ ζέστη φορώντας καὶ μιὰ βλάχικη τραγομαλλίσια κάπα, ἔφτασα στὴ πόλι ἔχοντας μὲς μου, κρατώντας τὸ ἀπὸ τὸ χέρι, ἕνα μικρὸ κοριτσάκι ἴσια μὲ τέσσερα ἕως πέντε χρονῶν, ποὺ οὔτε κατάλαβα πὼς μοῦ βρέθηκε. Στὸν κεντρικὸ δρόμο συνάντησα τὴν μάνα μου, τὴν ἀδελφὴ μου τὴ μεσαία τὴν Ντίνα καὶ μερικὸν ἄλλους χωριανούς, ποὺ μὲ περιέμεναν, καθὼς εἶπαν, ἀπὸ ὥρα πολλή, κρατώντας τὸ αὐτοκίνητο μὲ τὰ δόντια γιὰτὶ ἔμαθαν τάχα πὼς βιαζόμουν. Μοῦ εἶπαν μὲ χαρὰ ὅτι δὲν ἔφυγε ἀκόμα κι ἔτσι κάπως ἡσύχασα καὶ ἡρέμησα ἀπὸ τὴν ἀνησυχία ποὺ μὲ κατέτρωγε ὡς τώρα.

Τὴν ὥρα ὅμως ποὺ τοὺς ἀποχαιρετοῦσα, τὸ κοριτσάκι ποὺ κρατοῦσα ἔφυγε ἀπὸ τὸ χέρι μου, ἔφερε τὰ τρυφερά χερὰκια του στὰ μάτια του, τὰ ἔτριψε κι ἔβαλε τὰ κλάμματα, γιὰτὶ ἤθελε, λέει, νὰ κάνει τὰ τσίσια του!!!

Εἶμασε καταμεσίς στὸ δρόμο. Ποῦ νὰ βροῦμε τέτοιες στιγμὲς κατὰλληλο μέρος, γι' αὐτὸ τὸ κατρουλιάρικο, ποὺ δὲν ξέρω ἀπὸ ποῦ καὶ πὼς βρέθηκε μὲς μου. Καθὼς ἔμαχνα κοιτάζοντας δεξιὰ κι ἀριστερὰ νὰ σοῦ καὶ περνᾷ τὸ λεωφορεῖο. Τὰ παρατάω ὅλα, ὡς καὶ τὸ βαλίστακι μου, ἀφήνω καὶ τοὺς δικούς μου σύξυλους καὶ τρέχω νὰ τὸ προφτάσω. Ἀλλὰ αὐτὸ χάθηκε στὸ βάθος τοῦ δρόμου καὶ κορνάροντας πρὸς τὶς λεῦκες.

Ἐμεινα ἄφωνος, στὴ μέση τοῦ δρόμου, ἀγναντεύοντας πρὸς τὰ χιονισμένα βουνὰ τοῦ Τζουμέρκων.

— Ἐδῶ εἶσαι ἀκόμα, μοῦ φωνάζει ἡ γυναίκα μου, καθὼς μπήκε στὸ δωμάτιο. Δὲν θὰ πᾶς στὸ γραφεῖο σου σήμερα μὲ ρώτησε. Ἡ ὥρα εἶναι ἔφτα καὶ μισή. Ἐτριψα τὰ μάτια μου καὶ κοίταξα τὸ ρολοῖ. Εἶχε δίκιο. Ἐξῶ ἕνα ὀλόλαμπρος χειμωνιάτικος ἥλιος ἔλουζε τὶς ἀπέναντι πολυκατοικίες, μὲ τὶς χρυσὲς ἀχτίδες του.

ΚΩΣΤΑΣ Β. ΣΤΑΜΑΤΗΣ

Ὁ Μπαρμπα Κίτσος καὶ ἡ βάκρα του

καλά, μὰ πὼς ἦταν καὶ γιὰ γέννο. Τὸ ἔμπειρο μάτι τοῦ μπαρμπα-Κίτσου δὲ γελιόταν εὐκόλα. Τὴ σήκωσε καὶ μὲ τὸ Βασίλη τὴν τράβηξαν ἀγάλια-ἀγάλια πρὸς τὴν καλύβα, ἀλλοῦ περπατώντας κι ἀλλοῦ στὰ χέρια. Ὅλοι οἱ ἄλλοι εἶχαν μαζευντεῖ κι ὅλας καὶ σὰν τοὺς ἀκούσαν ν' ἀνεβαίνουν πρὸς τ' ἀπάνω ἀπὸ τὴ ρεματιά, ξεπετάχτηκαν ὅξω, γιὰτὶ κατάλαβαν πὼς κάποιο ἄρρωστο πρόβατο ἔφεραν. Ἐφταναν στὴν καλύβα, μὰ ἡ Βάκρα δὲν ἦταν σὲ κατάσταση νὰ σταθεῖ στὰ ποδάρια της. Τὴν ἔμπασαν μέσα, ἔστρωσαν λίγα σκίνα στὴν ἄκρη στὴ γωνιά καὶ τὴν ξάπλωσαν παραπρωτὰ νὰ ξεσταθεῖ. Ὅσο περνοῦσε ἡ ὥρα ἄρχιζε νὰ βελάζει δυνατότερα καὶ νὰ κλωτσᾷ μὲ τὰ πίσω της. Ὁ μπαρμπα-Κίτσος τῆς κράταγε τὸ κεφάλι καὶ δὲν τὴν ἄφηνε καθόλου ἀπ' τὰ χέρια του. Τῆς ἔφκιασε λίγο ζεστὸ μπλεγούρι καὶ τῆς τὸ 'βαλε στὸ στόμα μὲ τὸ στανιό, μὰ ἡ κατάστασή της δὲν καλυτέρευε.

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ εἶχαν μαζευντεῖ στὴν καλύβα τοῦ μπαρμπα-Κίτσου, ὅλοι, γυναῖκες - ἄντρες, ἔξω ἀπὸ λίγους πιστικὸς ποὺ εἶχαν μείνει στὰ κοπάδια του, γιὰτὶ τώρα τελευταῖα εἶχε ἀκουστεῖ καὶ ζ'λάπι σὲ ἄλλες στάνες. Χρονιάρα μὲρα ξημέρωνε κι ἄλλος ἦρθε νὰ φάει λίγο ζεστὸ φαί, ἄλλος ν' ἀλλάξει κι ὅλοι ἀντάμα νὰ γιορτάσουν τὸν καινούργιο χρόνο καὶ τὸ γιορτάσι τοῦ Βασίλη, μὰ ποῦ τὴν ἡμέρα δὲν μπορούσαν ν' ἀφήσουν τὰ κοπάδια μοναχὰ κι ἀφύλαχτα. Ἡ μεγάλη καλύβα, μὲ τὸ φέροισο καὶ τῆς Βάκρας ἄρρωστης, δὲν τοὺς χώραγε. Καὶ γιὰ νὰ μὴν τοὺς πάρει ἡ μέρα ὀλόρθους, ἀποφάσισαν νὰ μεταφέρουν τὴν ἄρρωστην προβατῖνα στὸ γρέκι, στὸ τσαρδί τῶν τσοπαναράων. Ἐστειλαν τὸ Γιάννο τὸ Στεργάρι νὰ δυναμώσει τὴ φωτιά καὶ νὰ στρώσει κάμποσα ρίκια, κι ὁ μπαρμπα-Κίτσος ἀπ' τὴν μιὰ μεριά καὶ ὁ Βασίλης ἀπ' τὴν ἄλ-

λη, σὲ μιὰ στιγμὴ ποὺ τῆς σταμάτησαν οἱ πόνοι, πῆραν τὴ Βάκρα καὶ τὴν κοβάλησαν στὰ χέρια κάτω στὸ τσαρδί. Ὁ μπαρμπα-Κίτσος ὅλη τὴν ὥρα ἦταν φαρμακωμένος. Τὴν ξάπλωσαν ὅσο μπορούσαν καλύτερα κι ἔμεινε 'κεῖ ὁ ἴδιος γιὰ νὰ τὴν ξημερώσει. Χίλιες μαῦρες σκέψεις πέρασαν ἀπ' τὸ μυαλὸ του. Κάποιος θὰ τὴ σκέλιζε μὲ τὸ μάτι τὴν προβατῖνα του. Ποτέ στὴ γέννα της δὲν ἦταν ἔτσι. Χίλια ξόρκια τῆς ἔκανε...

Πρὶν ἀκόμα ν' ἀρχίσει τὸ λιόκρουσμα στὴν ἀνατολὴ κι ὁ ἥλιος τῆς καινούργιας χρονιᾶς χρυσίσει, μὲ τὶς πρωινὲς ἀχτίδες του, στὸν ὀλοκάθαρο οὐρανό, τὶς θεόρατες κορυφὲς τῶν Τζουμέρκων καὶ τῶν Ἀγρόφων, π' ἀντίζηλα στέκονταν δεξιὰ καὶ ζερβιά, καὶ λαμποκοποῦσαν ἀπ' τὰ κρυσταλλιασμένα χιόνια τους ἡ θειὰ Κίτσα καὶ σκοινίτις τὸ Βασίλη ποὺ κοιμῶταν βαθιά, γιὰ νὰ ξυπνήσει καὶ νὰ τὸν στείλει κάτω στὸ τσαρδί νὰ μάθει πὼς ξημέρωσε. Τὸ καλὸ παλικάρι τινάχτηκε ὀρθιο, φόρεσε τὰ τσαρούχια του καὶ τὴ ζωστήρα του καὶ ξεπετάχτηκε ὅξω γιὰ νὰ ροβολήσει τὸν κατήφορο, πρὸς τὸ μαντρί. Δὲν πρόλαβε νὰ δρασκελίσει λίγα βήματα καὶ μέσα στὴν πρωινὴ ἀχνάδα τῆς καταχνιάς, ἀνάμεσα στὸ σίθαμπο τοῦ Γενάρη, κάτεξε τὸν πατέρα του, τὸν μπαρμπα-Κίτσο, νὰ σκαλῶνει πρὸς τὰ νονάκια, μὲ τὸ κεφάλι σκυμμένο, νὰ σέρνει τὰ βαριά βήματά του πρὸς τὸ μικρὸ μονοπάτι, ἀνάμεσα στὸ λόγγο, στὰ πουνάρια, στὶς μυριτιές καὶ τὰ σκίνα. Ἐτσι ποὺ τὸν εἶδε, κατάλαβε πὼς κάτι κακὸ μαντάτο ἔφερε, καὶ γύρισε πίσω.

Βαριά κι ἀργοπορεμένα ἀκούστηκαν σὲ λίγο τὰ βήματα τοῦ μπαρμπα-Κίτσου στὸ λασπωμένο αἰλόνι τῆς καλύβας. Ἀφῆσε ἕνα συριστικὸ καὶ βαρὺ ἀναστεναγμὸ καὶ σωριάστηκε ἀτόφιος ἀπ' ὅξω στὸ πεζούλι, ἀπάνω σὲ κάτι ξερὰ χαμόκλαδα.

Ὅλοι βγῆκαν ὅξω καὶ πρώτη ἡ θειὰ Κίτσα τὸν ρώτησε, σὰν σήκωσε ψηλὰ τὰ μάτια του καὶ τὴν κοίταξε.

— Τ' εἶναι γέροντα; Γένσε ἡ Βάκρα; Τ' ἔχ'ς κι εἶσαι σεχλειτισμένος; Πές μας; ἔμεινε καὶ σταύρωσε τὰ χέρια της.

— Ἡ Βάκρα... ψόφησε, γυναίκα, δὲν μπόρεσα νὰ τὴ γλυτώσω, ἀπάντησε βαριά μὲ τὴ χοντρή φωνή του. Καὶ διάλεξε τὴ μέρα γιὰ νὰ μὲ φαρμακώσει, μὰ γλύτωσα τ' ἄρνια. Ἐκαμε δυὸ λάιες ἀρνάδες κι ἴσα ποὺ πρόκαμε καὶ τοὺς ἔδωσε πητιά... πρόσθεσε καὶ τὸ βλέμμα του ἀπλώθηκε πρὸς τὸν χλοερὸ καὶ καταπράσινο κάμπο, ποὺ ἀσπρίζε ἀπ' τὰ παρδαλὰ κοπάδια του σὰν πῆρε καλὰ ἡ μέρα καὶ ὁ ἥλιος πρόβαλλε δειλὰ-δειλὰ πίσω ἀπ' τὸ Ζυγό...

ΚΩΝ. Β. ΣΤΑΜΑΤΗΣ

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Αν κανεῖς Συνδρομητὴς ἀλλάξει διεύθυνση κατοικίας, ἂς μᾶς ἐνημερώσει γιὰ τὴ νέα του διεύθυνση.

— Στὶς εἰσαγωγικὲς ἐξετάσεις τῶν Ἀν. ἐκπ. Ἰδρυμάτων πέτυχαν στὴ Δασολογικὴ Σχολὴ Θεσ/νίκης ὁ Βασίλειος Γ. Κορμεντίτσας, καὶ στὴ Νομικὴ Ἀθηνῶν ἡ Αἰκατερίνη Σπυρ. Μανωλιάσκου (ἐγγονὴ τοῦ Ἀθανασ. Σκουτέλα). Καλὲς σπουδὲς στὰ παιδιὰ ἐυχόμαστε.

— Σ η μ ε ι ὡ σ η: Πολλὲς φορές στὴν ἀγγελία τῶν Κοινωνικῶν δὲν εἶμαστε ἐνημερωμένοι καὶ ζητάμε συγγνώμη γιὰ τὶς παραλείψεις. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπαφὴ μετὰξὺ μας δὲν εἶναι κακὴ.

ΠΑΤΡΙΩΤΗ

Γιὰ νὰ συντηρηθεῖ ἡ Ἐφημερίδα μας χρειάζεται τὴ συνδρομὴ σου

Συνεργασία—Ἐμβάσματα Κώσταν Ζώνη

Καλύμνου 55 — Τ.Τ. 813

ΦΩΤΕΙΝΑΙ ΕΠΙΓΡΑΦΑΙ

ΑΦΟΙ ΑΛΥΜΑΡΑ Ο.Ε.

Καντακουζινοῦ 15 Τηλ. 36.20.066